

frem – er, hvor man samtidig kræver af de fattigste ulande, at de skal gennemføre en liberalistisk økonomi, at de skal fjerne handelshindringer, at de ikke må give statsstøtte i deres økonomi, at de ikke må bruge demokratisk planlægning internt, men skal rette sig efter Verdensbankens direktiver, gennemføre nedskæringer i det offentlige osv. Det er dér, de rige landes virkelige imperialismeligger. Det var jo det ord, der blev brugt, imperialismeligger, og hvis vi skal gøre noget for virkelig at støtte ulandene, så skal vi give dem ret til frit at sælge deres varer på vores marked, samtidig med at de selv kan overtræde dette med det frie marked, selv kan beskytte sig, selv kan få lov til at opbygge en bæredygtig produktion.

Så kan man diskutere sociale og miljømæssige krav til dem. Men hvis ikke den vinkel kommer med, så bliver det bare liberalisme, og så bliver det vendt mod de fattige lande alligevel.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg vil sige til fru Charlotte Antonsen, at Venstre gerne må opfatte det som en fortsat politik. Nu har jeg da i hvert fald mødt den tidligere udenrigsminister nogle gange, hvor jeg talte for en politik som den her, og hvor han hårdnakket kæmpede imod. Men det er helt i orden, at man har lyst til at sige, at det er en fortsættelse af den eksisterende politik.

Jeg har ikke talt for, og SF taler ikke for, at der skal indføres tilsvarende regler, som vi har i Danmark, i ulandene. Vi taler for noget meget præcist, nemlig fundamentale arbejdsmarkedsrettigheder. Og vi har jo defineret dem. Det er et redskab for undertrykte. Det betyder ikke, at der ikke også blandt dem kan blive ting, som vi skal diskutere, og hvor vi skal bruge overførsel af økonomi til at hjælpe lande f.eks. til at afskaffe børnearbejde. Det er da klart, det er en proces, og det skal ikke bruges til protektionisme.

SF er ikke de rige landes miljøimperialister. Den farligste cocktail, jeg ser i de her år, er IMF-krav til de fattigste lande kombineret med protektionisme i de rige lande. Så får de fejludviklet deres egen økonomi og får en eksportorientering, som de er tvunget til, og så fortsætter vi protektionismen hos os. Det er den farligste cocktail, jeg kan forestille mig, og dér er vi jo enige om, at nedbrydningen af vores handelsbarrierer er et afgørende element i en fortsat politik over for ulandene.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Nu er det ikke, fordi jeg forventer, at jeg kan tale mig til enighed med Enhedslisten og SF, at jeg tager ordet igen. Men der var et par ting, jeg gerne lige ville sige.

For det første er det jo altså ulandene selv, der har valgt liberalisme og har valgt at lave aftaler med Verdensbanken.

Ulandene har jo siden 2. verdenskrig i højere grad været kommandoøkonomier. Nu har man fundet ud af, at det system ikke duer, og dér mener jeg altså ikke, at det første bud fra vores side skal være, at nu må I hellere vende tilbage til kontrolsamfundet. Det fungerede ikke østpå, og det vil heller ikke fungere og har heller ikke fungeret i ulandene.

Hr. Steen Gade siger, at man kun taler om fundamentale arbejdsvilkår. Jeg tog netop et af disse fundamentale vilkår, arbejdsrettigheder, med som eksempel i min ordførertale, nemlig børnearbejde. Er hr. Steen Gade ikke enig med mig i, at der, ved at vi forbyder børnearbejde i ulandene, kan være risiko for, at børnene så i stedet for går ud i ulovligt børnearbejde som f.eks. prostitution?

I Venstre går vi ind for, at vi taler om emnekredsen, og at vi gør noget især på miljøområdet, men vi vil ikke være naive i forhold til, at det naturligvis kan give de pågældende lande uhensigtsmæssige problemer.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Om børnearbejde blot den betragtning, at det er klart, at en afskaffelse af børnearbejde overnagt vil give problemer i en række ulande. Det er jo en af grundene til, at inkorporeringen af sociale klausuler og af miljøklausuler skal ses i sammenhæng med overførslen, altså vores bistandspolitik, vores ulandspolitik, både fra dansk side og internationalt, fordi det bl.a. skal dreje vores bistandspolitik, sådan at de får mulighed for at bevare en økonomisk indtjening og leve op til disse klausuler. Det er derfor, der er den tredeling af den fremtidige indsats, hvor overførsel af økonomi er et afgørende element.

Kent Kirk (KF):

Jeg vil gerne takke udenrigsministeren for en meget afbalanceret tale, for det er et lidt vanskeligt emne, vi beskæftiger os med her i dag. Og vi kan jo meget nemt komme til at køre ud i den ene grøft eller over i den anden grøft. Derfor er